

KINNITATUD
Tervise- ja tööministri 25.11.2014
käskkirjaga nr 210
MUUDETUD
Tervise- ja tööministri 06.12.2016
käskkirjaga nr 124

Karjäärinõustamise kättesaadavuse suurendamine

Toetuse andmise tingimused abikõlblikkuse periood

01.11.2014–31.12.2020

Rakendusasutus

Eesti Vabariigi Sotsiaalministeerium

Rakendusüksus

SA Innove

Toetuse saaja

Eesti Töötukassa

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

SISUKORD

1. TAT KIRJELDUS	3
1.1 <i>Seos rakenduskavaga</i>	3
1.1.1 PRIORITEETNE SUUND.....	3
1.1.2 PRIORITEETSE SUUNA EESMÄRK	3
1.1.3 MEETME NIMETUS.....	3
1.2 <i>TAT eesmärk</i>	3
1.2.1 TAT TULEMUS.....	3
1.2.2 TAT VAJALIKKUSE PÕHJENDUS.....	3
1.2.3 EELARVE.....	4
2. TEGEVUSTE KIRJELDUS TULEMUSTE SAAVUTAMISEKS	5
2.1. <i>Karjäärinõustamine</i>	5
2.2. <i>Karjääriteenuste arendamine</i>	5
3. NÄITAJAD	6
4. TAT MÕJU LÄBIVATELE TEEMADELE	6
5. SEOS PRIORITEETSE SUUNA TEISTE MEETMETE, TATIDE JA AVATUD TAOTLUSVOORUDEGA	8
6. SEOS VALDKONDLIKE ARENGUKAVADEGA	8
7. TAT RAKENDAMINE	9
7.1 TAT ELLUVIIJA KOHUSTUSED	9
7.2 KULUDE ABIKÕLBLIKKUS	9
7.3 TOETUSE MAKSMINE	10
7.4 TAT MUUTMINE.....	11
7.5 TOETUSE KASUTAMISEGA SEOTUD TEABE JA SEIREARUANNETE ESITAMINE	12
7.6 FINANSSKORREKTSIOONID	13
8. RISKIDE HINDAMINE	13
LISAD:	14

Toetuse andmise tingimused (TAT) on koostatud perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *struktuuritoetuse seadus*) § 16 lõike 1 alusel.

1. TAT kirjeldus

1.1 Seos rakenduskaavaga

1.1.1 prioriteetne suund

Ühiskonna vajadustele vastav haridus ja hea ettevalmistus osalemaks tööturul.

1.1.2 prioriteetse suuna eesmärk

Kutse- ja erialase kvalifikatsiooniga täiskasvanute osakaal on suurenenud, inimeste elukestva õppe võtmepädevused on paranenud ning suurenenud on nende konkurentsivõime tööturul.

1.1.3 meetme nimetus

Täiskasvanud elanikkonna kompetentside arendamine.

1.1.4. meetme eesmärk

Kutse- ja erialase kvalifikatsiooniga täiskasvanute osakaal on suurenenud ja inimeste elukestva õppe võtmepädevused on paranenud.

1.2 TAT eesmärk

Tagada karjääriteenuste kättesaadavus töötavatele ja mitteaktiivsetele inimestele ning seeläbi suurendada nende konkurentsivõimet tööturul.

1.2.1 TAT tulemus

Karjäärinõustamise osutamise tulemusel on paranenud inimeste oskus planeerida oma karjääri ja tööelu ning teha haridus- ja tööalaseid valikuid, mis on tõstnud nende konkurentsivõimet tööturul. Karjäärinõustamine on toetanud sujuvat liikumist ühelt töökohalt teisele, ennetanud töötuks jäämist ja aidanud kaasa töötaoleku aja lühenemisele.

1.2.2 TAT vajalikkuse põhjendus

Majanduse tsüklilisus muudab tööturu dünaamiliseks ja kiiresti muutuvaks. Kiiresti arenev tehnoloogia mõjutab majanduse arengut ning sellega seoses muutub tööjõunõudlus pidevalt. Konkurentsivõime hoidmiseks ja kiireks kohanemiseks tööturu nõudmistega on oluline pakkuda inimestele haridus- ja kutsealast infot karjäärinõustamise kaudu.¹ Hetkel pakub Eesti Töötukassa (edaspidi *Töötukassa*) karjäärinõustamise teenust töötutele ja töö- või teenistussuhte lõpetamise kohta teate saanud töötajatele.² Kuni 26-aastastele noortele osutab karjäärinõustamist SA Innove Rajaleidja keskuste vahendusel, kuid töötavatele ja tööturul mitteaktiivsetele inimestele ei ole tasuta karjäärinõustamine kättesaadav. Karjääriteenuste süsteemi uuringust¹ (edaspidi *uuring*) (2011) ilmnas, et majanduskriisi ja suurenenud tööpuuduse tingimustes on karjääriteenuste kättesaadavusel väga tähtis roll. Karjäärinõustamise teenus peaks olema kättesaadav kogu tööealisele elanikkonnale hoolimata inimese haridustasemest või muudest teguritest. Teenuse pakkumine aitab ennetada töötust ning lühendada töötuks olemise perioodi.

Uuringust selgus, et inimeste enda huvi ja vajadus karjääriteenuste järele on samuti kõrge - 61% tööealisest elanikkonnast (ligikaudu 550 000 inimest vanuses 15-64aastat) plaanib lähiajal oma töö- või hariduselus teha muutuseid ning 90% neist vajab selleks täiendavat informatsiooni ja nõustamist. Probleemina toodi välja, et hetkel ei ole kõigile elanikkonna

¹TÜ RAKE, Karjääriteenuste süsteemi uuring 2011

² Tööturuteenuste ja -toetuste seadus, § 14.

sihtrühmadele karjääriteenused kergesti kättesaadavad (40% eestimaalastest jagas seda arvamust). Leiti, et vanemaealistel, töötutel ning neil, kellel puudub internetile ligipääs ja kes ise aktiivselt infot ei otsi, on keeruline hankida informatsiooni tööturul toimuva kohta. Karjäärinõustamine aitab inimestel teha teadlikke otsuseid. Eesti elukestva õppe strateegia 2020³ punktis 3.4 tuuakse välja, et teadlikud otsused võimaldavad inimestel oma potentsiaali parimal moel välja arendada, mis muuhulgas aitab vähendada väljakujunenud ealisi ja soolisi stereotüüpe. Samuti vähendab teadlik erialavalik õpingute katkestamise tõenäosust ning loob eeldused omandatud teadmisi ja oskusi hiljem töömaailmas kasutada.

Eestis väljub lähikümneanditel üha enam inimesi vanuse tõttu tööturult ning süveneb tööjõupuuduse probleem. Seega oleks oluline suunata tööturule tagasi inimesi, kes sealt erinevatel põhjustel eemal on. 2013. aastal oli Eestis tööturu mõistes mitteaktiivseid inimesi (16-pensionaariiga) 186 000. Mitteaktiivsete inimeste hulgas on palju neid, kes sooviksid küll tööd teha, kuid ise tööd ei otsi. Mitteaktiivseid töösoovijaid (vanuses 15-74 aastat) oli 34 700, sh on pensionärid, õpilased, terviseprobleemide tõttu tööturult eemal olijad, hoolduskoormusega inimesed ning heitunud.⁴ Soodustamiseks mitteaktiivsete inimeste tööle naasmist, on oluline neile tagada asjakohane informatsioon tööturu nõudmistest ja vajadusest ning seeläbi suurendada nende töötamise motivatsiooni ja konkurentsivõimet tööturul.

Uuringust selgusid ka karjääriteenuste osutamise senised kitsaskohad, mis raskendavad teenuse osutamist kõigile soovijatele. Lisaks teenuse piiratud kättesaadavusele on Eestis karjäärispetsialistide vähe, mistõttu on nende töökoormus suur. Karjäärispetsialistide tasemekoolitust hetkel Eestis ei pakuta. Samuti on olemasolevad nõustamisvaldkonna koolitused suunatud enam psühholoogilise nõustamise valdkonna spetsialistidele. Seetõttu on karjäärispetsialistidele vaja järjepidevalt korraldada baas- ja täiendkoolitusi ning supervisooni erialaste teadmiste ja oskuste omandamiseks ja arendamiseks. Süsteemsed koolitused loovad eeldused kutsetunnistusega karjäärispetsialistide arvu suurendamiseks ning kindlustavad karjääriteenuste osutamise ühtlase kvaliteedi.

Kvaliteetse karjääriteenuse pakkumiseks vajavad karjäärispetsialistid kaasaegseid meetodilisi materjale täiskasvanutele individuaalse ja grupinõustamise ning iseseisva töö läbiviimiseks. Praegu välja töötatud materjalid keskenduvad valdavalt tööle noortega (nt karjääriteenuste kvaliteedi käsiraamatud, milles on kirjeldatud karjääriteenuste osutamist noortele⁵). Tööks täiskasvanutega on meetodilisi materjale vähe ja need ei arvesta inimeste erinevate vajadustega (nt puudega inimesed). Meetodiliste materjalide välja töötamisel või kaasajastamisel võetakse järgnevatel aastatel enam arvesse inimeste erinevaid vajadusi.

Selleks, et täna juba töötavad inimesed ning tööturul mitteaktiivsed inimesed oleksid teadlikud võimalusest saada karjäärinõustamist, on vajalik teavitus- ja meediakampaania ettevalmistamine ja läbiviimine.

1.2.3 eelarve

		Summa	Osakaal
1	ESF toetus	4 420 003	85%
2	Riiklik kaasfinantseering	780 001	15%
3	Omafinantseering	0	0%
4	TAT eelarve kokku	5 200 004	100%

³ <http://hm.ee/sites/default/files/strateegia2020.pdf>

⁴ Statistikaamet, tööjõu-uuringud, 2013

⁵ http://www.innove.ee/UserFiles/Karj%C3%A4%C3%A4riteenused/Karj%C3%A4%C3%A4riteenused/Karjaari_teenuste_arendamise_programm_pikendus.pdf

2. Tegevuste kirjeldus tulemuste saavutamiseks

2.1. Karjäärinõustamine

Karjäärinõustamisel nõustatakse inimest töö, kutse või haridustee valikul, töö otsimisel, karjääri ja tööelu kujundamisel. Karjäärinõustaja aitab inimesel end paremini tundma õppida, kohaneda muutustega ning teha läbimõeldud valikuid ja otsuseid. Lisaks hindavad karjäärinõustajad alates 1. maist 2017 töötavate inimeste koolitusvajadust Töötukassa toetusel tasemeõppes või tööalasel täienduskoolitusel osalemiseks.

Karjäärinõustamise teenust osutab Töötukassa. Karjäärinõustamise läbiviimine on kavandatud peamiselt individuaalse nõustamisena, grupinõustamisena, *online* - nõustamisena (Skype, e-post, telefon).

2.1.1 sihtgrupp

Töötavad ja mitteaktiivsed⁶ ning muud isikud, kellel ei ole õigust karjäärinõustamisele tööturuteenuste ja -toetuste seaduse alusel

2.1.2 tegevuse üldajaraam

01.01.2015–31.12.2020

2.2. Karjääriteenuste arendamine

Karjääriteenuste arendamise eesmärk on tagada karjääriteenuste osutamise ühtlane kvaliteet kõigile Töötukassa kliendigruppidele ning vajalike meetodiliste materjalide olemasolu, mh arvestades uut sihtgruppi (töötavad ja mitteaktiivsed inimesed).

Arendustegevused:

1. Karjäärispetsialistide (Töötukassas töötavad karjäärinõustajad, karjääriinfo spetsialistid ning karjääriteenuste arendamise eest vastutavad töötajad) koolitamine. Koolitustel omandavad või täiendavad nõustajad praktilisi nõustamisoskusi, saavad teadmisi nõustamisteooriatest ja -meetoditest, karjääriplaneerimise protsessi põhimõtetest, suhtlemispsühholoogiast, erinevate vajadustega inimeste (nt puuetega inimesed) nõustamisest, karjääriinfo allikatest, majandusest ja tööturu olukorrast, täiskasvanute õppimisvõimalustest jms. Karjäärispetsialistide koolitused hõlmavad ka supervisiooni.
2. Karjääriteenuste meetodika. Arendatakse teenuse pakkumise meetodikat, sh töötatakse välja või kohandatakse individuaalseks ja grupinõustamiseks ning iseseisvateks töödeks materjale (nt juhendmaterjalid nõustajatele koos kliendi töölehtedega, erinevad töövihikud ja testid). Materjalide koostamisel arvestatakse erinevate vajadustega inimestega (nt puuetega inimesed), samuti on kavas tõlkida materjalid vene ja inglise keelde.
3. Korraldatakse teavitus- ja meediakampaania avalikkuse teavitamiseks võimalusest kasutada karjäärinõustamise teenust ning viiakse ellu erinevaid tegevusi teenuse tutvustamiseks ja teadlikkuse hoidmiseks. Sihtgrupi teadlikkuse tõstmiseks korraldab Töötukassa ise teabepäevi, infotube jms ning osaleb samalaadsete ürituste korraldamises.

---

⁶ Tööturu mõistes mitteaktiivsed inimesed on rasedus-, sünnitus- või lapsehoolduspuhkusel viibijad, hoolduskoormusega inimesed, haiguse või vigastuse tõttu tööturult eemal olevad inimesed, heitunud, õpingutega hõivatud ja muudel põhjustel mitteaktiivsed.

Karjääriteenuste kvaliteedi ja mõju hindamiseks ning arendamisvajaduste väljaselgitamiseks viiakse vajadusel läbi uuringuid ja/või analüüse.

2.2.1 sihtgrupp

Koolituste sihtgrupp on Töötukassa karjäärispetsialistid. Teavitustegevuste sihtgrupp on laiem avalikkus.

2.2.2 tegevuse üldajaraam

01.11.2014–31.12.2020

3. Näitajad

Näitaja	Näitaja nimetus (viide TAT punktile, missugusest tegevusest kujuneb)	Alg-tase	Sihttase (2018)	Sihttase (2023)	Selgitus
Rakenduskava väljundnäitaja (TAT tulemusnäitaja)	Töötavatele ja mitteaktiivsetele inimestele osutatud karjäärinõustamise kordade arv	0	72 000	108 000	Tegevuste 2.1 ja 2.2 tulemusnäitaja
Rakenduskava väljundnäitaja (TAT tulemusnäitaja)	Eesti Töötukassasse on loodud karjäärinõustaja ametikohad töötavatele ja mitteaktiivsetele inimestele karjäärinõustamise teenuse osutamiseks	0	20	20	Tegevuste 2.1 ja 2.2 tulemusnäitaja
TAT spetsiifilised väljundnäitajaid	Tegevus 2.1 Karjäärinõustamine				
Väljundnäitaja	2.1.1 Töötavatele ja mitteaktiivsetele inimestele osutatud karjäärinõustamise kordade arv	0	72 000	108 000	Panustab otseselt rakenduskava väljundnäitajasse
TAT spetsiifilised väljundnäitajaid	Tegevus 2.2 Karjääriteenuste arendamine				
Väljundnäitaja	2.2.1 Metoodikapakett on välja töötatud	0	1	1	Panustab kaudselt rakenduskava väljundnäitajasse

4. TAT mõju läbivatele teemadele

TAT mõjutab (märkida ristiga, nii „jah“ kui „ei“ vastuse korral tuleb selgituses vastust argumenteeritult põhjendada):

Regionaalareng jah ei

TAT omab kaudset mõju regionaalarengule. Karjäärinõustamisel võetakse arvesse ka regiooni tööturu olukorda, teavitades inimesi millise hariduse ja oskustega tööjõudu vastavas regioonis vajatakse. See võib kaasa aidata inimeste oskuste ja tööturvajaduste vastavusse viimisele ning seeläbi soodustada piirkondlikke erinevuste tasakaalustamist.

Keskkonnahoid ja kliima jah ei

TAT tegevuste elluviimisega ei kaasne otsest muutust ega ka negatiivset mõju keskkonnahoiu ja kliima eesmärgile. Hinnang põhineb perioodi 2014–2020 Euroopa Liidu vahendite kasutamise partnerluslepe ja ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruandel.

Infoühiskond jah ei

TAT omab mõju infoühiskonnale. TAT tegevustes sisaldub karjäärinõustamisel kasutatavate e-lahenduste kaasajastamine ja arendamine. See võimaldab osutada avalikku teenust otstarbekalt ning jõuda kliendirühmadeni, kes eelistavad kasutada teenust läbi e-lahenduste. Teenuste arendamisel arvestatakse riigis olemasolevate või arendatavate taristuvõimalustega.

Riigivalitsemine jah ei

TAT tegevused ei oma olulist mõju tõhusa riigivalitsemise edendamise eesmärgile. TAT ettevalmistamisel on lähtunud ühtse riigivalitsemise põhimõttest, karjäärinõustamise osutamise küsimust arutati Haridus- ja teadusministeeriumi vastava teemaga tegelevate osakondadega ning SA Innove karjääriteenuste arenduskeskusega. TAT tegevused ise (karjäärinõustamise pakkumine) ei mõjuta oluliselt riigivalitsemise tõhusust.

Võrdsed võimalused⁷ jah ei

Sooline võrdsus (kas TATi lõpptulemus mõjutab meeste ja naiste olukorda ühiskonnas)⁸
Selgitus (täidetakse eitava vastuse korral):

Alljärgnev osa täidetakse „jah“ vastuse korral

TAT sisaldab tegevusi, mis panustavad otseselt soolise võrdõiguslikkuse edendamisse

jah ei

Karjäärinõustamise tulemusena on inimesed teadlikumad töö-, pere- ja eraelu ühitamise võimalustest, sh hoolduskohustustest ja ajakasutusest.

TAT panustab soolise võrdõiguslikkuse edendamisse läbi sooküsimuste lõimimise⁹ TATide ettevalmistamisse, rakendamisse ja seiresse

jah ei

Selgitus, kuidas on TATis rakendatud sooküsimuste lõimimist:

Karjäärinõustajad saavad väljaõpet, mis annab neile võimalusi nõustada soolisi stereotüüpe vältides, tutvustada nii meestele kui naistele mittetraditsioonilisi karjäärivalikuid ning julgustama neid tegema sooneutraalseid valikuid lähtudes nende eeldustest ja isiksuseomadustest.

Võrdne kohtlemine

jah ei

Selgitus (täidetakse eitava vastuse korral):

(Alljärgnev osa täidetakse „jah“ vastuse korral)

Kirjeldada, kuidas on TATi ettevalmistamise ja rakendamise ajal tagatud:

⁷ Euroopa parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013 17. detsember 2013 artikkel 7. Meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamine ja mittediskrimineerimine.

⁸ Soolise võrdsuse tagamine tähendab naiste ja meeste võrdseid õigusi, kohustusi, võimalusi ja vastutust kõikides eluvaldkondades. Kõik poliitikad, mis lõpptulemusena mõjutavad inimeste olukorda ühiskonnas, mõjutavad sh ka naisi ja mehi.

⁹ TATi ettevalmistamisel, rakendamisel ja seires võetakse arvesse naiste ja meeste erinevat olukorda ja vajadusi ning hinnatakse mõju naiste ja meeste sotsiaal-majanduslikule olukorrale ühiskonnas selleks, et tagada ühtmoodi kasu nii naistele kui meestele ning kaotada ebavõrdsus.

- a) erinevas vanuses inimeste võrdne kohtlemine – karjäärinõustamise osutamisel on tagatud erinevas vanuses inimeste võrdne kohtlemine.
- b) puudega inimeste võrdne kohtlemine - Töötukassa maakondlikes osakondades on tagatud juurdepääs liikumispuudega inimestele.
- c) võrdne kohtlemine sõltumata inimese soost, rassist või rahvuslikust kuuluvusest; usutunnistusest või veendumusest või seksuaalsest sättumusest¹⁰ – TAT raames osutatakse karjäärinõustamist kõikidele mainitud gruppidele.

5. Seos prioriteetse suuna teiste meetmete, TATide ja avatud taotlusvoorudega

TAT on seotud meetmega 1.1. Haridustugiteenuste arendamine eesmärgiga vähendada koolist lahkumist ning toetada noorte karjäärivalikuid, mille raames pakutakse kuni 26-aastastele noortele individuaalset karjäärinõustamist Rajaleidja keskuste vahendusel. Töötukassa karjäärinõustamise teenus keskendub eelkõige täiskasvanud klientidele ning tööturu ja tööeluga seotud valikutele. Töötukassa karjäärinõustamise teenuse kasutamiseks ei ole seatud vanusepiirangut, et vältida Töötukassasse pöördunud noore edasi suunamist, mille tulemusel võib nõustamist vajav noor teenusest üldse loobuda. Eeldame, et Töötukassa karjäärinõustamise teenusele tulevad peamiselt need noored, kes soovivad tööd leida. Rajaleidja keskustesse pöörduvad karjäärinõustamisele eelkõige õppivad või edasi õppida soovivad noored, kes vajavad nõustamist haridusalaste valikute tegemisel. Töötukassa teenuse osutamisega seotud kommunikatsioon keskendub täiskasvanud kliendirühmade teavitamisele ja Rajaleidja keskused noorte teavitamisele. See tagab erinevate sihtrühmade teadlikkuse karjäärinõustamise kasutamise võimalustest.

TAT on seotud meetme 1.5. Õppe seostamine tööturu vajadustega tegevusega 1.5.1 Tööjõuvajaduse seire- ja prognoosisüsteemi loomine. Tööjõuvajaduse seire- ja prognoosisüsteemist saadav info on abiks karjäärinõustajatele, et tutvustada klientidele tööturu olukorda ja tööjõuvajadust.

TAT on seotud meetme 1.6 Täiskasvanud elanikkonna kompetentside arendamine tegevusega 1.6.1. Madala haridustasemega täiskasvanute tagasitoomine tasemekoolitusse ja õppes osalemise toetamine, kuna karjäärinõustamise käigus on võimalik tutvustada meetme raames pakutavaid õppimisvõimalusi ning toetavaid tegevusi õppima asumiseks. Ühtlasi on TAT seotud sama meetme tegevusega 1.6.2 Täiskasvanutele kvaliteetse ja asjakohase täienduskoolituse ja ümberõppe pakkumine kutse- ja erialase kvalifikatsiooni tõstmiseks ning elukestva õppe võtmepädevuste parandamiseks. Karjäärinõustamise käigus saab karjäärinõustaja lähtuvalt inimese oksustest, teadmistest ja soovidest soovitada sobivaid täiend- ja ümberõppe võimalusi, mis toetavad inimese kvalifikatsiooni tõusu.

TAT on seotud meetmega 3.2. Tööturuteenused tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks. Kuna karjäärinõustamine on suunatud ka tööturul mitteaktiivsetele inimestele, siis on võimalik teenuse kaudu tutvustada uuele sihtrühmale (pensioniealised töötajad) teenuseid, mida sihtrühmale meetme raames pakutakse.

6. Seos valdkondlike arengukavadega

Eesti 2020:

- Valitsuse poliitika põhisuund 2. Tööjõu väljaõppe vastavusse viimine kaasaegse tööturu vajadustega (sh kasutades paremini EL siseturu ja teiste poliitikate võimalusi) ning kutse- või kõrghariduse tasemel erialase haridusega inimeste osakaalu suurendamine.

¹⁰ Tegevuste kirjelduses tuua välja tunnused (sugu, rass/rahvus, usuline veendumus või seksuaalne sättumus)

Elukestva õppe strateegia 2020:

- Strateegiline eesmärk 3.4. Teadlike valikute kujundamiseks info- ja nõustamisteenuste pakkumine (karjääriinfo ja -õpetus, info ameti- ja kutsealade tööhõive, töötuse ja palkade kohta, karjääriinõustamine).

Karjääriteenuste kontseptsioon 2013-2020:

- Strateegiline eesmärk 1. Eesti elanikud on karjääriteenustest teadlikud ning nende karjääriplaneerimise pädevused on paranenud.
- Strateegiline eesmärk 3. Karjääriteenused on kättesaadavad kogu elanikkonnale, rohkem tegevusi on planeeritud prioriteetsetele sihtrühmadele ning tagatud on piisava hulga karjäärispetsialistide olemasolu kõigis maakondades vastavalt sihtrühmade vajadustele.
- Strateegiline eesmärk 4. Karjääriteenused on kvaliteetsed, kvaliteedijuhtimissüsteemi arendus põhineb uuringutel ja tagasisidel.

Aktiivsena vananemise arengukava 2013-2020:

- Eesmärk 1. Vanemaealised on ühiskonda kaasatud ja sotsiaalselt aktiivsed.
- Eesmärk 2. Vanemaealised on õpihimulised ja mitmekülgset aktiivsed õppijad.
- Eesmärk 3. Vanemaealised on tööturul aktiivsed ja oma tööeluga rahul.

7. TAT rakendamine

7.1 TAT elluvijja kohustused

TAT elluvijale kohalduvad lisaks käesolevas TATis sätestatule perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduses (*edaspidi* struktuuritoetuse seadus) ja selle alusel kehtestatud õigusaktides toetuse saajale sätestatud kohustused. Ühtlasi on TAT elluvijja kohustatud:

7.1.1 esitama RA-le TAT järgmis(t)e eelarveaasta(te) tegevuste detailse kirjelduse (lisa 1 vorm A) ja sellele vastava eelarve kulukohtade lõikes (lisa 1 vorm B) kinnitamiseks jooksva aasta 1. novembriks;

7.1.2 esitama punktis 7.1.1 nimetatud dokumendid peale nende kinnitamist 5 tööpäeva jooksul RÜ-le;

7.1.3 esitama RA nõudmisel TAT eelarve jagunemise aastate ja eelarveartiklite lõikes;

7.1.4 rakendama TAT vastavalt kinnitatud detailsele tegevuste kirjeldusele ja eelarvele;

7.1.5 esitama RA-le TAT eelarve täitmise aruande iga kuu 7. kuupäevaks eelmise kuu kohta RA poolt välja töötatud vormil;

7.1.6 esitama RÜ-le järgneva eelarveaasta väljamaksete prognoosi 10 tööpäeva jooksul peale lisa 1 vormi A ja vormi B kinnitamist. Esimese eelarveaasta väljamaksete prognoosi esitama 15 tööpäeva jooksul TAT kinnitamisest;

7.1.7 esitama korrigeeritud prognoosi järele jäänud eelarveaasta osas kui punktis 7.3 nimetatud maksetaotlus erineb rohkem kui ¼ võrra punktis 7.1.6 esitatud prognoosist.

7.2 Kulude abikõlblikkus

7.2.1 Kulu on abikõlblik, kui see on põhjendatud, tekib vastavalt Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (*edaspidi ühendmäärus*) § 2 lõigetele 3 ja 4 ning makstakse vastavalt lõikele 5 ning on kooskõlas Euroopa Liidu ja Eesti õigusega.

7.2.2 Abikõlblikeks kuludeks loetakse käesolevas TATis nimetatud tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud, mis vastavad ühendmääruses ning käesolevas TATis sätestatud tingimustele.

7.2.3 Sealhulgas on abikõlblikud kulud:

7.2.3.1 TAT elluviimisega seotud otsesed personalikulud vastavalt ühendmääruse § 3 lõike 1 punktidele 1–4;

7.2.3.2 TAT kaudsed kulud 15% ühtse määra alusel arvestatuna otsestest personalikuludest. TAT kaudseteks kuludeks loetakse ühendmääruse § 9 lõikes 5 nimetatud TAT üldkulud ning § 9 lõikes 6 nimetatud tegevuste tegemisel tekkivad personalikulud.

7.2.4 Lisaks ühendmääruse §-s 4 nimetatud kuludele on TAT raames mitteabikõlblikud järgmised kulud:

7.2.4.1 päevaraha, majutuskulu ja mootorsõiduki kasutamise kulu osas, mis ületab vastavates õigusaktides kehtestatud maksustamisele mittekuuluvat piirmäära;

7.2.4.2 hoonestatud ja hoonestamata maa, kinnisvara ja mootorsõiduki ost;

7.2.4.3 ühtse määra alusel hüvitatud kaudsed kulud enne käesoleva TAT kinnitamist.

7.3 Toetuse maksmine

7.3.1. Toetuse maksmine toimub vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-dele 28–30 ja selle alusel kehtestatud õigusaktidele.

7.3.2 Toetust makstakse ühendmääruse § 14 lõike 1 ja § 18 lõike 1 ja lõike 2 alusel.

7.3.3 Enne esimese maksetaotluse esitamist peab TAT elluviija esitama RÜ-le:

7.3.3.1 väljavõtte oma raamatupidamise sise-eeskirjast, milles on kirjeldatud, kuidas TAT kulud ja tasumist eristatakse raamatupidamises muudest TAT rakendaja kuludest;

7.3.3.2 koopia hankekorrast;

7.3.3.3 lühikirjelduse TAT rakendamise seotud dokumentide algatamise, viseerimise ja kinnitamise kohta ning vajadusel allkirjaõigusliku isiku poolt edasivolitatud õiguste korral vastavad volituste koopiad.

7.3.4 Punktis 7.3.3 nimetatud dokumente ei pea esitama kui TAT elluviija on varasemate TAT rakendamisel nimetatud dokumendid esitanud ja neid ei ole enne uue TAT rakendamist muudetud. TAT elluviija esitab RÜ-le sellekohase kirjaliku kinnituse.

7.3.5 Maksetaotlusi võib esitada mitte harvem kui kord kvartalis ja mitte tihedamini kui kord kuus.

7.3.6 Toetus makstakse toetuse saajale välja struktuuritoetuse seaduse § 29 lõike 8 alusel kehtestatud korras rakendusüksusele esitatud maksetaotluse alusel struktuuritoetuse registri kaudu või registri väliselt. Maksetaotluse vormi kinnitab rakendusüksus. Esimesele maksetaotlusele lisatakse kõik konkreetse taotluse aluseks olevate kuludokumentide koopiad. Kui esimene taotlus on ettemaksetaotlus, siis lisatakse esimese ettemakse kasutamise aruandega kõik konkreetse ettemakse kasutamise aruande aluseks olevate kuludokumentide ja tasumist tõendavate dokumentide koopiad.

7.3.7 Toetus makstakse välja vastavalt TATis nimetatud toetuse osakaalule abikõlblikest kuludest ja mitte rohkem, kui määratud toetuse summa.

7.3.8 RÜ-l on õigus peatada maksetaotluse või ettemakse kasutamise aruande menetlemine osaliselt või täielikult, kui:

7.3.8.1 maksetaotluses või ettemakse kasutamise aruandes esineb puudusi;

7.3.8.2 toetuse kasutamisega seotud kohustus on täitmata;

7.3.8.3 kulu abikõlblikkus ei ole üheselt selge;

7.3.8.4 ilmnenu asjaolude põhjal on kahtlus, et toetuse saaja ei suuda viia ettenähtud ajaks TAT ellu või saavutada kavandatud tulemust;

7.3.8.5 maksetaotlusega taotletavat toetuse summat on võimalik struktuuritoetuse seaduse § 48 lõike 3 kohaselt tasaarveldada struktuuritoetuse seaduse § 30 lõigete 5 ja 6 alusel väljamaksmisele mittekuuluva või finantskorrektsiooni otsuse kavandis nimetatud tagasimaksmisele kuuluva toetusega.

7.3.9 Kui maksetaotluse või ettemakse kasutamise aruande kontrollimisel ilmneb, et toetuse saajal on täitmata maksetaotluses nimetatud kuluga seotud kohustus või nõue või maksetaotluses esineb puudus, mida on võimalik kõrvaldada rakendusüksuse määratud tähtaja jooksul, siis võib rakendusüksus määrata kohustuse ja nõude täitmiseks ning puuduse kõrvaldamiseks uue tähtaja. Kui puudus kõrvaldatakse või kohustus või nõue täidetakse määratud tähtaja jooksul, loetakse, et maksetaotlus või ettemakse kasutamise aruanne on esitatud puudusteta ja kohustus või nõue on täidetud

7.3.10 Korraldusasutus võib kontrollida kulude abikõlblikkust, sealjuures kulu abikõlblikuks lugemise aluseks olevat teavet, dokumente ja muid tõendeid. Korraldusasutus võib kohustada rakendusüksust peatama maksetaotluse või ettemakse kasutamise aruande menetluse osaliselt või täielikult struktuuritoetuse § 30 lõikes 4 nimetatud juhtudel.

7.3.11 Korraldusasutus keelab rakendusüksusel toetuse väljamaksmise või ettemakse kasutamise aruandes nimetatud kulu abikõlblikuks arvamise, kui kulu ei ole abikõlblik. Korraldusasutus võib keelata toetuse maksmise struktuuritoetuse seaduse § 30 lõikes 6 nimetatud juhtudel.

7.3.12 Viimane maksetaotlus esitatakse hiljemalt koos TAT lõpparuandega. Kui TAT elluvijale on toetus välja makstud ettemaksena, esitatakse ettemakse kasutamise aruanne koos nõutud kulu- ja maksedokumentidega hiljemalt koos lõpparuandega. Viimane väljamakse tasutud kuludokumentide alusel tehakse pärast lõpparuande kinnitamist RA poolt.

7.3.13 Ettemaksete tegemisel ei või ettemaksetena välja maksta viimast 5 protsenti määratud toetusest.

7.4 TAT muutmine

7.4.1 Kui ilmneb vajadus TAT tegevuste, tulemuste, eelarve, näitajate või TAT abikõlblikkuse perioodi muutmiseks, esitab TAT elluvijja RA-le põhjendatud taotluse.

7.4.2 RA vaatab punktis 7.4.1 viidatud muudatuse taotluse läbi 25 tööpäeva jooksul alates taotluse kättesaamisest ja teeb otsuse TAT muutmise taotluse osas peale punktis 7.4.4 nimetatud RÜ poolt edastatud ettepanekut ja punktis 7.4.8 nimetatud kooskõlastamist.

7.4.3 Puuduste esinemisel annab RA TAT elluvijale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Taotluse menetlemise tähtaega võib pikendada puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud tähtaja võrra.

7.4.4 RA edastab muutmise taotluse peale läbi vaatamist arvamuse avaldamiseks RÜ-le. RÜ-l on õigus teha muudatuste kohta ettepanekuid. RÜ esitatavate ettepanekute tähtaeg kooskõlastatakse RA-ga muudatuste sisust ja ulatusest lähtuvalt.

7.4.5 RÜ võib TAT elluvijale või RA-le teha ettepanekuid TAT eelarve muutmiseks, kui TAT seirearuandes esitatud andmetest või muudest asjaoludest selgub, et muudatuste tegemine on vajalik TAT eduka elluviimise tagamiseks.

7.4.6 TAT muutmist ei saa taotleda sagedamini kui korra 6 kuu jooksul, välja arvatud juhul, kui on olemas RA ja RÜ nõusolek.

7.4.7 RA võib muuta TAT, kui selgub, et muudatuste tegemine on vajalik TAT edukaks elluviimiseks või TAT elluviijal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata. Kui TAT rakendamisel on kalendriaasta lõpu seisuga tekkinud eelarveliste vahendite jääk, on RA-l õigus vähendada TAT kogueelarvet kalendriaasta kasutamata jäänud eelarve summa ulatuses.

7.4.8 TAT muutmise koostööd tehakse korraldusasutusega, valdkondlikku komisjoni kuuluva rakendusametiga ning teiste rakendusametitega, kes vastutavad sama prioriteetse suuna meetme, meetme tegevuse või meetme tegevuste kogumi rakendamise eest.

7.4.9 TAT muutmiseks punkti 7.4.1 tähenduses ei loeta:

7.4.9.1 punktis 7.1.1 nimetatud järgmis(t)e eelarveaasta(te) tegevuste kirjelduse ja sellele vastava eelarve kulukohtade lõikes (edaspidi tegevuste kirjeldus ja eelarve) esitamine;

7.4.9.2 lisa 1 vormis B näidatud toetuse ja omafinantseeringu muutumine aastate lõikes tingimusel, et TAT kogutoetuse summa ja määr ei muutu.

7.4.10 RA vaatab punktis 7.1.1 nimetatud tegevuste kirjelduse ja eelarve läbi 20 tööpäeva jooksul ning puuduste mitteesinemisel esitab punkti 7.4.8 kohaselt koostööd tegemisele. Peale koostööd tegemise esitab RA tegevuste kirjelduse ja eelarve ministrile kinnitamiseks.

7.4.11 Puuduste esinemisel tegevuste kirjelduses ja/või eelarves annab RA TAT elluviijale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Tegevuste kirjelduse ja/või eelarve menetlemise tähtaega võib pikendada puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud tähtaja võrra.

7.4.12 Eelnevalt RA-ga kirjalikult koostööd tehes, ei eelda TAT muutmist konkreetse aasta/aastate tegevuskavale vastava eelarve muutmise tingimusel, et TAT kogutoetuse summa ja osakaal ei muutu, kui:

7.4.12.1 kinnitatud eelarve kuluridasid ei muudeta ühe kalendriaasta jooksul kumulatiivselt rohkem kui 15% ja

7.4.12.2 muudatuste summa ei ületa ühe kalendriaasta jooksul kumulatiivselt 10 000 eurot;

7.4.13 Peale punktis 7.4.12 nimetatud muudatuste koostööd tegemise esitab TAT elluviija 5 tööpäeva jooksul muudetud eelarve koos RA koostööd tegemise RÜ-le.

7.5 Toetuse kasutamisega seotud teabe ja seirearuannete esitamine

7.5.1 TAT elluviija esitab RÜ-le RA kehtestatud vormil TAT vahearuanne koos lisadega struktuuritoetuste registri (edaspidi *register*) vahendusel üldjuhul iga aasta 20. jaanuariks ja 15. juuniks. Kui registri vahendusel ei ole võimalik vahearuanne esitada, siis esitatakse vahearuanne elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatult. Juhul kui TAT tegevuste alguse ja esimese vahearuanne esitamise tähtpäeva vahe on vähem kui neli kuud, esitatakse vahearuanne järgmiseks tähtpäevaks.

7.5.2 TAT elluviija esitab RÜ-le RA kehtestatud vormil TAT lõpparuande registri vahendusel 45 päeva jooksul alates TAT abikõlblikkuse perioodi lõppkuupäevast. Kui registri vahendusel ei ole võimalik lõpparuannet esitada, siis esitatakse lõpparuanne elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatult.

7.5.3 Juhul kui vahearuanne ja lõpparuande esitamise vahe on vähem kui kuus kuud, esitatakse vaid lõpparuanne.

7.5.4 RÜ kontrollib 20 tööpäeva jooksul vahe- või lõpparuande (edaspidi koos seirearuanne) laekumisest, kas TAT seirearuanne on vormikohane ja nõuetekohaselt täidetud.

7.5.5 Juhul kui vahearuandes puudusi ei esine, kinnitab RÜ TAT vahearuande.

7.5.6 Juhul kui lõpparuandes puudusi ei esine, kooskõlastab RÜ lõpparuande ja teavitab 5 tööpäeva jooksul RAd. RA teavitab lõpparuande kinnitamisest viivitamatult RÜ-d kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Kui lõpparuanne on esitatud elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatult, siis edastab RÜ lõpparuande 5 tööpäeva jooksul RA-le kinnitamiseks.

7.5.7 Puuduste esinemisel vahearuandes annab RÜ TAT elluvijale vähemalt 10 tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning RÜ kinnitab TAT vahearuande 5 tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist.

7.5.8 Puuduste esinemisel lõpparuandes annab RÜ TAT elluvijale vähemalt 10 tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning teavitab 5 tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist RAd. RA teavitab lõpparuande kinnitamisest viivitamatult RÜ-d kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Kui lõpparuanne on esitatud elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatult, siis edastab RÜ lõpparuande 5 tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist RA-le kinnitamiseks.

7.5.9 Kui RA-le esitatud lõpparuandes esineb puudusi teavitab RA sellest RÜ-d ja edasine lõpparuande menetlemine toimub vastavalt p-le 7.6.8.

7.5.10 TAT seirearuandes peab olema kajastatud vähemalt järgmine informatsioon:

7.5.10.1 andmed TAT kohta (nimetus, tunnusnumber, toetuse saaja ja partneri(te) nimed, abikõlblikkuse periood jne);

7.5.10.2 ülevaade TAT tegevuste elluviimisest (kumulatiivselt);

7.5.10.3 näitajate täitmine (kumulatiivselt);

7.5.10.4 hinnang TAT tulemuslikkusele ja püstitatud eesmärkide saavutamisele;

7.5.10.5 TAT mõju läbivatele teemadele;

7.5.10.6 toetuse saaja hinnang partnerluse toimimisele (täidetakse juhul, kui TAT tegevuste elluviimise on kaasatud partner).

7.6 Finantskorrektsioonid

7.6.1 Finantskorrektsioone teeb RÜ vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-dele 45–47.

7.6.2 Toetuse tagasimaksmine toimub vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-dele 48–49.

8. Riskide hindamine

TAT riskid	Tegevus riski maandamiseks
Sihtrühma vähene teadlikkus ja motiveeritus meetmetes osaleda.	Avalikkuse teavitamine karjäärinõustamise teenuse pakkumisest. Korraldatakse teavitus- ja meediakampaania avalikkuse teavitamiseks võimalusest kasutada karjäärinõustamise teenust. Õigeaegne ja sihtgrupile suunatud teavituse läbiviimine tagab teenuse kasutajate teadlikkuse karjäärinõustamise teenusest.

Sihtrühma huvi teenusel osaleda on oodatust suurem, võimalik pikkade ootejärjekordade teke.	Kasutatakse erinevaid nõustamisviise. Kui individuaalnõustamise puhul tekivad pikad ootejärjekorrad, siis planeeritakse sobivuse korral rohkem grupinõustamisi. Samuti viiakse nõustamist läbi Skype ja e-posti teel ning pakutakse kombineeritud varianti.
Teenuse pakkumise alustamisel ei pruugi olla üle Eesti tagatud kompetentsete karjäärinõustajate olemasolu.	Alustatakse värbamist ja koolitusprogrammi väljatöötamist aegsasti, et tagada kompetentsete nõustajate olemasolu teenuse alustamise ajaks.

Lisad:

TAT tegevuste detailne kirjeldus – lisa 1 vorm A

TAT finantsplaan ja eelarve kulukohtade lõikes – lisa 1 vorm B